

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและมั่นคงทางด้านการเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งการกำหนดนโยบายและแผนงานนั้นต้องอาศัยข้อเท็จจริงที่ได้จากงานวิจัยเพราะ การวิจัย คือ การศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงอย่างมีระบบระเบียบ เพื่อให้ได้ความรู้หรือสามารถตอบปัญหาที่ต้องการ เพื่อที่จะนำมาช่วยในการแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ (Karl F. Schuessler 1970:2) และการวิจัยยังเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆซึ่งจะช่วยให้การแก้ปัญหาและการพัฒนาควบคู่กันไป ฉะนั้นการวิจัยจึงเป็นงานสำคัญและมีคุณค่ายิ่งต่อการวางแผนและการดำเนินงานทั้งปวง

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า ความเจริญก้าวหน้าของประเทศมิได้ขึ้นอยู่กับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับพัฒนาการศึกษาด้วยเพราะการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างพื้นฐานทางสังคม เพื่อสร้างเสริมค่านิยม ทศนคติ และแรงจูงใจ ตลอดจนความรู้ความสามารถต่างๆของคนในชาติ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการพัฒนาประเทศ (กรมวิสามัญศึกษา 2512: 1) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ผลงานวิจัยการศึกษาเป็นตัวกำหนดนโยบายทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

การวิจัยการศึกษาไม่ได้อาศัยเฉพาะเรื่องการสอนเท่านั้น แต่ยังตอบสนองต่อสังคมในบทบาทของการศึกษาค้นคว้า เพราะการวิจัยศึกษานั้นมุ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ใหม่ เป็นการสร้างทฤษฎี หลักการ และวิทยาการให้กว้างขวางสมบูรณ์ และมุ่งแสวงหาความจริงในปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทางปฏิบัติในสถานการณ์หนึ่ง ดังที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน กล่าวในการสัมมนาเรื่อง "การวิจัยการศึกษา:อนาคตจะสดใสหรือไม่อย่างไร" ว่า ความต้องการการวิจัยศึกษามีสองด้าน คือ ต้องการ

การวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างองค์แห่งความรู้ให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่และ
ต้องการการวิจัยการศึกษา เพื่อนำผลไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลา
ประมาณยี่สิบปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2500-พ.ศ. 2522) งานวิจัยการศึกษาในประเทศไทยได้
พัฒนามาตามลำดับ (ซูป ปุณฺหวณิช 2522: คำนำ) เป็นกิจกรรมที่ทวีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ จน
กล่าวได้ว่ามีความับหนาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติ การวางแผนการศึกษาและการดำเนิน
การใดๆทางการศึกษาได้อาศัยแนวทางการวิจัยและผลงานวิจัยมากขึ้น

ปัจจุบันมีหน่วยงานสำคัญที่ผลิตงานวิจัยการศึกษาในประเทศไทยอยู่ 6 สถาบัน คือ
1) ทบวงมหาวิทยาลัย และคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัย 2) วิทยาลัย
ครู 3) หน่วยงานวิจัยในกระทรวงศึกษาธิการ 4) เขตการศึกษา 5) สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ และ 6) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ งานวิจัยการศึกษาจึงเป็นไป
ในรูปที่กระจายอยู่ตามลักษณะของหน่วยงานและความสนใจของผู้ผลิตงานวิจัยเป็นสำคัญ ในปี
หนึ่งๆมีการทำวิจัยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษามีการสนับสนุนการทำวิจัยเป็น
อย่างมาก และได้ผลงานวิจัยการศึกษานับเป็นจำนวนหลายร้อยเรื่องต่อปี แต่ไม่อาจจะทราบ
ได้ว่าได้มีการนำผลการวิจัยเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุนมากนักน้อยเพียงใด
ฉะนั้น ผลงานวิจัยที่ดีมีคุณค่าและสาระประโยชน์สมควรจะเผยแพร่ไปถึงผู้เข้าร่วมทั้งผู้บริหารที่จะได้นำ
นำผลงานวิจัยมาช่วยในการตัดสินใจหาด้วยข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ไ้มา แทนที่จะตัดสินใจหา
ต่างๆด้วยสามัญสำนึก (พรณี รองโสภา 2524:1)

ในวงการการศึกษาของประเทศไทยนั้น แนวคิดของนักวิจัยมักปรากฏออกมาในรูปของ
การวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) ซึ่งระบบการวิจัยชนิดนี้ผลการวิจัย
และการปฏิบัติสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มี 4 ขั้นตอน ขั้นแรก คือ การวิจัยพื้นฐาน (Basic
Research) ซึ่งทำให้ได้ข้อค้นพบใหม่ ขั้นที่สอง คือ การพัฒนา (Development) ซึ่งได้แก่
การนำข้อค้นพบใหม่นี้ไปลองใช้กับปัญหาจริงๆที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษา ขั้นที่สาม คือ การ
เผยแพร่ (Dissemination) คือ เมื่อการนำไปลองใช้สามารถปฏิบัติได้จริง ก็ขยายความ-
คิดและข้อค้นพบนั้นให้แพร่หลายไปในระบบตลอดจนมีการสาธิต ขั้นสุดท้าย คือ การนำไปใช้
(Application) เมื่อสถาบันการศึกษาต่างๆลงมือทดลองทำตามโดยการนำแนวคิดใหม่นั้น
ไปใช้แก้ปัญหของตน การเผยแพร่ผลงานจึงเป็นส่วนสำคัญที่เอื้อประโยชน์ในการใช้ผลงาน
วิจัย และทำให้ระบบงานวิจัยสมบูรณ์ เพื่อเป้าหมายสุดท้ายที่ว่า ผลงานวิจัยจะก่อให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลง ไม่ใช่เพื่อเสริมปัญญาของผู้ผลิตงานวิจัยเท่านั้น (สุภางค์ จันทวานิช 2524:59-64) เพราะการวิจัยต้องทุ่มเทกำลังเงิน กำลังคนและเวลาเป็นจำนวนมาก เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ถ้าหากขาดการเผยแพร่ และการนำผลงานวิจัยไปใช้แล้ว ย่อมเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาและงบประมาณ

ในการเสนอผลการวิจัย ผู้ผลิตงานวิจัยมักเขียนรายงานการวิจัยฉบับวิชาการและฉบับย่อ โดยฉบับวิชาการเป็นฉบับสมบูรณ์ที่ใช้เพื่อการเผยแพร่ในหมู่ของนักวิจัย ส่วนฉบับย่อเขียนขึ้นเพื่อให้ผู้คนที่ทั่วไปได้ทราบผลงานวิจัย โดยหวังผลให้อ่านเข้าใจและนำไปใช้ได้ แต่สภาพการวิจัยการศึกษาในปัจจุบันยังขาดตัวเชื่อมหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพที่จะประสานระหว่างนักวิจัยกับผู้ใช้ผลงานวิจัยในระดับต่างๆ ดังนั้น นอกจากหน่วยผลิตงานวิจัยการศึกษาจะเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยตรงแล้ว ยังมีหน่วยงานที่รวบรวมรายงานการวิจัยฉบับย่อออกเผยแพร่ในรูปแบบของวารสารหรือสิ่งพิมพ์อีกด้วย ซึ่งการเผยแพร่ผลงานวิจัยด้วยการจัดทำเป็นวารสารหรือสิ่งพิมพ์ย่อมกระทำได้สะดวก คุ้มกับเหตุการณ์และมีประโยชน์มากกว่าการเก็บผลงานวิจัยไว้จนกว่าจะมีโอกาสจัดพิมพ์เป็นเล่มหนังสือ วารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางการศึกษาจึงเป็นเสมือนสื่อกลางที่เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเป็นบริการที่จำเป็นสำหรับครู อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในทุกระดับการศึกษาที่จะได้รับทราบข้อค้นพบใหม่ๆ และนำผลการวิจัยไปใช้ต่อไป เพราะครูอาจารย์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจำเป็นต้องแสวงหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วย การอ่านวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางการศึกษาซึ่งเป็นแหล่งความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยและพัฒนาการศึกษาใหม่ๆ ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ที่น่าสนใจ และช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากสภาพการวิจัยการศึกษาของประเทศไทยเท่าที่ผ่านมา แม้จะมีการวิจัยเป็นจำนวนมาก แต่ผลงานวิจัยเหล่านี้ได้ถูกจัดเก็บไว้ในห้องสมุดต่างๆ (จรรยา สุวรรณทัต 2520:48) ถ้าจะมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ก็มักจะจำกัดอยู่ในการนำไปประกอบการบรรยาย การเรียนการสอน ในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งจากการสำรวจการนำผลงานวิจัยของอาจารย์จากมหาวิทยาลัยไปใช้ พบว่า มีเพียงร้อยละ 43.7 ของผลงานวิจัยที่ถูกนำไป (มาตี สมิตีสัมพันธ์ และคณะ 2521:64) การที่ผลงานวิจัยถูกนำไปใช้ได้น้อยนั้น ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการเผยแพร่ผลงานวิจัย ยังไม่ดีพอ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหากับผู้ผลิตงานวิจัยที่มักไม่ทราบจะทำวิจัยเรื่องใด เพราะขาดความรู้รอบและขาดสิ่งสื่อสารหรือรวบรวมว่าผลงานวิจัยใดเป็นที่ต้องการในปัจจุบันหรือใครทำวิจัยเรื่องใดที่ตนคิดจะทำอยู่ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

ทฤษฎีศาสตร์, ฝ่ายวิจัย 2525: 27)

นอกจากนี้ผู้ใช้ผลงานวิจัยมักไม่ทราบแหล่งต้นกวางานวิจัย (ทวีป อภิลิทธิ์ 2525: 25) อ่านผลงานวิจัยไม่เข้าใจและขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการค้นหาลงานวิจัย เช่น รายชื่อวิทยานิพนธ์ บทคัดย่อ วารสารที่มีข้อมูลหรือทสรูปผลงานวิจัย (10:217-219) ึ่งๆที่มีวารสารหรือสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาออกเผยแพร่เป็นจำนวนมาก ซึ่งวารสารเหล่านี้ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน พิมพ์แจกไปตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ผลการดำเนินงานการเผยแพร่วารสารหรือสิ่งพิมพ์มักจะประสบกับปัญหาต่างๆ เช่น ต้นงบประมาณ ต้นบุคลากร เป็นต้น ผลของปัญหาดังกล่าวทำให้เกิดช่องว่างระหว่างนักวิจัยและผู้ใช้งานวิจัย ซึ่งเป็นปัญหาที่อาจจะทำให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนางานวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยจึงต้องการทราบให้แน่ชัดถึงปัญหาในการจัดการ เผยแพร่วารสารหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับผลงานวิจัยการศึกษา และศึกษาความต้องการการเผยแพร่ของผู้รับผลงานวิจัยการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา ด้านการผลิตวารสารหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการวิจัยการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ปฏิบัติจริง กับความต้องการการเผยแพร่ของผู้รับผลงานวิจัยการศึกษา

วัตถุประสงค์เฉพาะของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพภาพของการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา ด้านการผลิตวารสารหรือสิ่งพิมพ์
2. วิเคราะห์ปัญหาในการจัดการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาในรูปแบบของวารสารหรือสิ่งพิมพ์
3. เปรียบเทียบสภาพการ เผยแพร่ผลงานวิจัยที่ปฏิบัติจริงกับความต้องการการเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาของผู้รับผลงานวิจัย
4. เปรียบเทียบความต้องการการเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาของครูอาจารย์

ระดับโรงเรียน ระดับวิทยาลัยครู ระดับมหาวิทยาลัย และนักวิชาการศึกษา

5. ศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากวารสารหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการ เผยแพร่ผลงานวิจัย การศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

1. การจัดการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาในรูปแบบของวารสารหรือสิ่งพิมพ์มี ปัญหามาก
2. สภาพการ เผยแพร่ ผลงานวิจัยที่ปฏิบัติจริงกับความต้องการการ เผยแพร่ ผลงาน วิจัยการศึกษาของผู้รับผลงานวิจัยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ปัญหาในการจัดการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา ศึกษาตามขอบเขต ดังนี้
 - 1.1 นโยบายและเป้าหมายในการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา
 - 1.2 บุคลากร งบประมาณและแหล่งพิมพ์
 - 1.3 ขั้นตอนของการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา
 - 1.4 ปริมาณและคุณภาพของวารสารหรือสิ่งพิมพ์
2. ความต้องการการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาของผู้รับผลงานวิจัย ศึกษาสภาพ การ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาที่ผู้รับผลงานวิจัยได้รับ และที่ผู้รับผลงานวิจัยต้องการตาม ขอบเขต คือ
 - 2.1 ลักษณะผลงานวิจัยที่เผยแพร่
 - 2.2 รูปแบบการพิมพ์
 - 2.3 ลักษณะการ เผยแพร่ ผลงานวิจัย
 - 2.4 การให้บริการ ผลงานวิจัย
 - 2.5 แหล่งที่รับผิดชอบการ เผยแพร่ผลงานวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้เผยแพร่และผู้รับผลงานวิจัยการศึกษามีความเต็มใจและตั้งใจจริงในการ ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

2. สิ่งแวดล้อม ระยะเวลา และช่วงเวลาในการตอบแบบสอบถามไม่มีอิทธิพลต่อความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้แม้ว่าผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยมาแล้วเป็นอย่างดี แต่มีความคลาดเคลื่อนที่ไม่สามารถควบคุมได้ คือ

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอาจจะครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาไม่ครบถ้วน ทำให้ผลที่ได้ไม่สมบูรณ์

2. แบบสอบถามไม่ถึงมือผู้ตอบ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างหมดวาระของตำแหน่งบรรณาธิการวารสาร ย้ายสถานที่ทำงาน ลาไปศึกษาต่อ หรือลาออกจากราชการ ทำให้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างคลาดเคลื่อนไปบ้าง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การเผยแพร่

หมายถึง การขยายผลงานวิจัยการศึกษาให้แพร่หลายไปในวงการศึกษา โดยครอบคลุมลักษณะการจัดการเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายและเป้าหมาย ด้านบุคลากร งบประมาณ และแหล่งพิมพ์ ด้านขั้นตอนการจัดทำและเผยแพร่ และด้านปริมาณและคุณภาพของวารสารหรือสิ่งพิมพ์ ผู้เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำและเผยแพร่วารสารหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับผลงานวิจัยการศึกษาของหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการและคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา สำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ บรรณาธิการหรือผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้รับผลงานวิจัยการศึกษา

หมายถึง ครูอาจารย์ระดับโรงเรียน ระดับวิทยาลัยครู ระดับมหาวิทยาลัย และนักวิชาการศึกษา ซึ่งได้จากกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการเผยแพร่วารสารหรือ

วารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางการศึกษา หมายถึง	สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับผลงานวิจัยการศึกษาแต่ละฉบับ สิ่งพิมพ์ที่พิมพ์เผยแพร่ โดยมีชื่อของสิ่งพิมพ์เป็นชื่อ เรียกแน่นอนและแจ้งกำหนดเวลาพิมพ์ไว้ และจัด ทำโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งมี วัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาให้ แก่บุคลากรทางการศึกษา
บรรณาธิการ	หมายถึง บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำ ตรวจสอบ คัดเลือก และควบคุมบทความหรือสิ่งอื่นใดในวารสารหรือ สิ่งพิมพ์
ความต้องการ	หมายถึง ความประสงค์ส่วนตัวของผู้รับผลงานวิจัยที่มีต่อ การเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาว่า ควรหรือไม่ ไม่ควรจะกระทำกิจกรรมอะไรบางอย่าง ทั้งนี้โดยไม่ คำนึงถึงว่าตามสภาพแห่งความเป็นจริงจะได้ กระทำหรือไม่ก็ตาม
สภาพที่ปฏิบัติจริง	หมายถึง สภาพการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาที่ผู้รับผล- งานวิจัยรับรู้ตามสภาพที่เป็นจริง
สถานการณ์ของการจัดการ เผยแพร่	หมายถึง กลุ่มเป้าหมาย แหล่งงบประมาณ วิธีการได้ ผลงานวิจัย ประสิทธิภาพการประเมินผล การ เผยแพร่วารสารหรือสิ่งพิมพ์
นักวิชาการศึกษา	หมายถึง นักวิชาการที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในหน่วยงานดังต่อไปนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการ- ศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาในการจัดการ เผยแพร่วารสารหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับผลงานวิจัย
การศึกษา

2. ทำให้ทราบความต้องการการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาของผู้รับผลงานวิจัย
 3. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการ เผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา
- ตลอดจนลักษณะผลงานที่จะเผยแพร่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย